

Stefan Żeromski
“Ludzie bezdomni”

Stefan Żeromski

Urodził się w Strawczynie w 1864 roku. Prozaik, publicysta i dramatopisarz Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego. W 1891 roku napisał “Siłaczkę”. W 1896 roku podjął prace w Bibliotece Zamojskich w Warszawie. W 1897 roku ukazały się “Szyfowe prace” oraz “Ludzie bezdomni”. Zmarł w 1925 roku.

Ludzie bezdomni jako powieść modernistyczna

- albumowy charakter scen
- -synkretyzm poetyk (symbolizm, elementy naturalistyczne, impresjonizm w opisach przyrody)
- -indywidualizacja języka
- Wielogłos narracyjny (narrator trzecioosobowy, narracja personalna, narracja pierwszoosobowa Joasi Podborskiej)
- otwarte zakończenie

czas akcji: lata 90. XIX wieku

miejsce akcji: Paryż, Warszawa, Cisy, Zagłębia Dąbrowskie

ETAPY życia Tomasza Judyma:

I Etap - Dzieciństwo

Pochodził z biednej rodziny robotniczej, mieszkającej przy ulicy Ciepłej w Warszawie. Ojciec Judyma był szewcem. Wychowywała go ciotka, która była kobietą lekkich obyczajów. Tomasz cierpiął upokorzenia, jednak mimo tego ciotka opłacała jego naukę. Dzięki czemu mógł wyjechać do Paryża.

II Etap – Studia

W Paryżu interesuje się życiem najbiedniejszych. Zwiedza Luwr, obserwuje obraz “Biednego rybaka” Pierre’a Puvisa de Chavannes’a oraz rzeźbę Wenus z Milo”. Poznaje też panią Niewadzką i jej 2 wnuczki oraz ich guwernantkę Joanne Podborską.

III Etap - Początki kariery lekarskiej

Po powrocie do Warszawy zostaje asystentem w klinice, jednak nie ma żadnych pacjentów. Bohater stara się poprawić poziom higieny i spłacić dług grupy społecznej z której się wywodzi. Podczas odczytu u doktora Czernisza przedstawia fatalny stan zdrowia i higieny najbiedniejszych oraz nakreśla program działania dla lekarzy. Budzi on jednak wielki sprzeciw wśród innych. Mimo to bohater nie ulega naciskom otoczenia, jest nonkonformistyczny.

IV Etap – Lekarz w uzdrowisku

Judym dostaje od dr Chmielnickiego propozycje pracy w Cisach. Wyjeżdża z Warszawy. W Cisach zamierza realizować własny projekt, jednak popada w konflikt z administratorami Krzywosądem i Węglichowskim. Podczas jednej kłótni wrzuca jednego z nich do stawu. Przez co musi opuszczać Cisy. Również w tym czasie zakochuje się w Joasi Podborskiej.

V Etap – Lekarz w kopalni

Po wyjeździe z Cisów wraz z Korzeckim jedzie do Zagłębia. Zwiedza kopalnie, poznaje warunki życia robotników. Postanawia zostać w Zagłębiu i poświęcić się i swoje własne szczęście dla polepszenia warunków życia biedniejszych. Rezygnuje też z ożenku z Joanną.

Symbole w "Ludziach bezdomnych"

Rozdarta sosna – symbol cierpienia, rozdarcia Judyma między osobistym szczęściem a potrzebą poświęcenia się pracy dla dobra społeczeństwa

Krzyk pawia – symbol nieszczęścia, śmierci

Rybak(obraz) - symbol współczucia dla ludzkiej biedy i nędzy

Kwiat tuberozy – symbol pięknego, ale bezużytecznego życia

Wenus z Milo – symbol miłości, urody życia